

Kapitali 7. PEQQINNISSAQARFIMMI SULISUNIK NAKKUTILLIINEQ MAALAAARUTILLU

Nakkutilliineq

Peqqinnissakkut Nakkutilliisoqarfiup (maanna Nunatsinni Nakorsaaneqarfiup) sulinera pillugu Namminersornerullutik Oqartussat nalunaarutaat nr. 1 januaarip sisamaani 1996-imeersoq § 7 naapertorlugu, immikkut akuerisaallutik sulisinnaatitaasut allallu immikkut akuersissuteqanngikkaluarlutik sulisinnaatitaasut peqqinnissakkut sullissinerat, Nunatsinni Nakorsaaneqarfiup nakkutigisaraa.

Nakkutilliinermut tunngatillugu assersuutigalugu napparsimasut, sulisut, immikkoortortami aqutsisut allallu saaffiginnissutaat Nunatsinni Nakorsaaneqarfimmit suliassanngortinneqartarput tusagassiuutinili saqqummiussanik imaluunniit tassanngaannaq toqusoqartillugu Nakorsaaneqarfik suliassanngortitsisinnaavortaaq. Inatsisit naapertorlugit nalunaarutigineqartunik assersuutigalugu toqusut uppersaataannik misissuinermit suliat arlallit Nunatsinni Nakorsaaneqarfimmit suliassanngortinneqartarput.

Nakkutilliineq napparsimavimmi sullissinermut tunngasuusinnaavoq, soorlu nakorsaatiniq nalunaarsugassanik atuinermit, ilinniagaqassuserli tunngavigalugu peqqinnissamik sullissisut ataasiakkaat sulinerrannut tunngasuugajunnerusarluni. Inuttut atugarisat soorlu imigassamik atornerluineq, tarnikkut nappaateqarneq patsisaaqataasarmata taakku nakkutilliinermi pingaarutillit inissisimasarput.

Nunatsinni Nakorsaaneqarfik 2010-imi nakkutilliinermut atatillugu inunnut ataasiakkaanut tunngasunik nu-taanik 11-nik suliaqarpoq. Pingasut tassanngaannaq toqusoqarneranik tunngaveqartut taakkunanga ataaseq Napparsimasut Maalaarutaannik Aalajangiisartoqatigiinnut suliassanngortinneqarluni. Tamatuma saniatigiut naalungiarsummut kukkusumik akiuussutissiisimanermut tunngasoq Aalajangiisartoqatigiinnut suliaqarpoq. Taakku saniatigit suliaqarpoq peqqissaasut nakorsaatiniq atornerluinerannut peqqissaan-ngitsumillu nakorsaaserinerannut, sundhedsassistentit piginnaatitaaffimminnik unioqutitsinerannik, kiisalu utoqqaat illuanni peqqinnissakkut sullissinerup pitsaassusaanut tunngassuteqarput. Suliat taakku ilaat sisamat 2010-mi naammassineqarput.

2010-mi nakkutilliinermut atatillugu Aasianni, Qasigiannguani Qeqertarsuarmilu napparsimaviit/peqqissaaviit, utoqqaat illui ulluuneranilu paaqqinnittarfiit Nunatsinni Nakorsaaneqarfimmit misissuivigineqarput.

Maalaarutit

Peqqinnissakkut Nakkutilliisoqarfiup (maanna Nunatsinni Nakorsaaneqarfiup) sulinera pillugu Namminersornerullutik Oqartussat nalunaarutaat nr. 1 januaarip sisamaani 1996-imeersoq § 14-imiit 18-imut naapertorlugu, Nunatsinni Nakorsaaneqarfiup peqqinnissakkut sullinneqarneq pillugu napparsimasut maalaarutaat suliarisarpai. Maalaarutiniq suliaqarneq Qallunaat Nunaanni Napparsimasut Maalaarutaannik Aalajangiisartoqatigiit (PKN) sinnerlugit qanimullu suleqatigalugit ingerlanneqartarpoq.

2011-mi januaarip aallaqqaataaniit PKN atorunnaarpoq suliassallu Qallunaat Nunaanni napparsimasut maalaaruteqartarfianni (Patientombuddet) aalajangiisartoqatigiinniit suliarineqartalerput.

Nunatsinni Nakorsaaneqarfiup suliat qulaajaavigalugit misissuivigisassarai. Suliaq paatsoornermik tunngaveqarsinnaasorinarpat paatsoornermit patsisaasinnaasup paasiniaavigineragut pisariaqarpallu maalaarutoq maalaarutigineqartullu attavigiissinnerisigut aqqiiviginiarneqartarpoq.

Suliat annertussusaa apeqqaatinnagu naammassinissaa Nunatsinni Nakorsaaneqarfiup pissussaaffigaa.

Nunatsinni Nakorsaaneqarfiup maalaarutiniq suliarinnittarnerata ingerlasarnera:

Allattugaatit oqaaseqaatillu illuatungeriinnit pissarsiarineqareerpata, pisimasoq sukumiisumik qulaajarneqartarpoq, tassani Nunatsinni Nakorsaaneqarfiup, Kalaallit Nunaanni pissutsit Napparsimasut Maalaarutaannik Aalajangiisartoqatigiinnit ilisimaneqarnissaat naatsorsuutigineqarsinnaanngitsut pisimasumullu attuumassutilit, pingaartillugit allaaserisarpai. Suliat saqqummiunna, Nunatsinni Nakorsaaneqarfiup nalilineri aalajangiinissamullu innersuussutaa Napparsimasut Maalaarutaannik Aalajangiisartoqatigiinnut nassinneqartarpoq, taakku aalajangiivitsinnatik tusarniaasarput immikkullu ilisimasalinnit oqaaseqaatinik pisimasumut attuumassutilinnik pissarsiniartarlutik.

Nunatsinni Nakorsaaneqarfik Kalaallit Nunaanni peqqinnissaqarfimmi pissutsinik, immikkut ilisimasalittut Aalajangiisartoqatigiit aalajangiinissaminnut siunnersuusiaannut oqaaseqaasiinnaavoq.

Napparsimasut Maalaarutaannik Aalajangiisartoqatigiit suleriaaseqarnissaannut aalajangersakkami septembarip 14-ani 1998-imeersumi Nunatsinni Nakorsaaneqarfik nammineerluni suliassanngortitsisinaanermut periarfissinneqarpoq.

2010-mi maalaarutit nutaat 56-it suliassanngortinneqarput. Titartaganngorlugu takussutissiaq 19 naapertorlugu innuttaasut amerlassusaannut sanilliullugit naalagaaffeqatigiinnerup iluani Kalaallit Nunaanni maalaarutit Qallunaat Nunaanni maalaarutinit suli amerlanerungaatsiarput.

Maalaarutit katillugit 77-it suliaralugit naammassineqarput. Taakkunannga tallimat oqartussaaffinnut allanut ingerlateqqinneqarput tallimallu maalaartup pisinnaatitsissummik nassiussinnginnera paasissutissanilluunniit suliap ingerlateqqinneqarsinnaaneranut pisariaqartitanik itisiliinnginnera pissutigalugu unitsinneqarlutik.

Napparsimasut Maalaarutaannik Aalajangiisartoqatigiit 2010-mi suliat 65-it naammassivaat taakkunannga pingasut maalaaruteqarsinnaanermut killiliussaq qaangerneqarsimammat, marlullu itisilivigineqanngitsut itigartitsissutaapput. Maalaarutit 14-it isornartorsiunerimik kinguneqartitsipput taamaasillunilu peqqinnissakut sullissisoq ataaseq arlallilluunniit isornartorsiorneqarlutik. Taama pineqartut amerlagisassaapput pingaartumik isornartorsiunerit amerlanersaat ilinniagaqassuseq tunngavigalugu sullinneqarnermut tunngasuuneri eqqarsaatigaanni. Aalajangiinerit ataasiakkaat ataani ilanngunneqartut takukkit.

Suliat pingasut piumasaqaatitaqarput. Isornartorsiunerit qinnguartaasimannginnermik, malittarinnilluni nakkuttillisiimannginnermik timimillu sungiusaasumut innersuussisimannginnermik, kiisalu maleruagassiorsimannginnermik patsiseqarput.

Tulliullugit suliat 2010-mi Napparsimasut Maalaarutaannik Aalajangiisartoqatigiinnit isornartorsiunerimik kinguneqartinneqartut naatsumik allaaserineqassapput:

1. Sinerissami napparsimaveqarfiit ilaanni nakorsaq nakorsaqarneq pillugu inatsimmi peqqussut § 6 imm. 1 naapertorlugu napparsimasoq kukkunikkut allattugaatinilu tunngavissaqanngitsumik, tarnikkut nappaammik skitzofreni-mik nappaateqartutut inunnik isumaginnittoqarfimmuk allakkamini nalunaarsimammagu isornartorsiorneqarpoq. Aalajangiisartut nakorsat allat pisumut peqataasut isornartorsiorneqarsaat tunngavissaqarsorinngilaa.
2. Nakorsaaneq saanertigut naggussatigullu nappaatinut immikkut ilisimasalik pilaanermullu akisussaasuusooq nakorsaqarneq pillugu inatsimmi peqqussut § 6 imm. 1 naapertorlugu isornartorsiorneqarpoq, tui pilluttarunnaarsinniarlugu suliaritinnermi meqqu napisimasooq nakorsamit peqqissaasumilluunniit malugineqarsimanngimmat. Aappaaguani qinnguartaartinnermi assitigut meqqu tip naffaa takuneqarsinnaasimavoq tuiatali aalatissinnaanera akornuteqanngimmat talillu siaanera ippinnaateqanngimmat, meqqu tip naffaata peernissaa pisariaqanngitsutut nalilivigineqarpoq. Aalajangiisartoqatigiit taama nalilivigineq isornartutut isiginngilaat nakorsalli meqqu tip naffaata sumiinnera sunalu pillugu peerneqannginnera nalunaarsimasariaqaraluaruaa, pineqartorlu meqqu tip naffaanik tuiminittoqarnera pillugu ilisimatissimassagaluaruaa, Aalajangiisartoqatigiit naliliipput. Ukiut tulliuttut pineqartup tuia ajornartorsiutaagaluttuinnarluni ippiuutaaginnalermat, ukiut qulit qaangiunneranni suliariteqqinnikkut meqqu tip naffaa peerneqarpoq.
3. Peqqinnissamik siammarsaasooq/sundhedsmedhjælperi ernisuttumik nakkuttilluarsimannginnera ataasiaannarlunilu sivisuumik ernisuttoq pillugu nakorsamut attaveqarsimanera pillugu isornartorsiorneqarpoq. Peqqinnissamik siammarsaasup ernisussiornermi ikiortaasup meeqqap uummataannik naalaartaanerup saniatigut minnerpaamik allattugaatinut nalunaarsuisarnissamik arnallu ernisunnera pissusissamisut ingerlanerannik naliliviginiarlugu misissuivigiarnissaanik ilinniartinneqarsimanissaa, Aalajangiisartoqatigiit aalajangiinnerminni pingaartippaat. Meeqqap uummataata tillerana pillugu nalunaarsimanerup saniatigut peqqinnissamik siammarsaasooq allamik nalunaagaqarsimanngilaq. Ernga qaartoq qorsuummat nakorsap pigaartuusup ullaassakut nalunaaqutaq 04.00 kalerrinneqarsimanera taassumalu meeqqap uummataata tillerana allannguuteqassagaluarpat ernisunnerlu unittuussagaluarpat kalerreqqusimanera, Aalajangiisartoqatigiit naliliinnerminni pingaartippaattaq. Ullaakkut nalunaaqutaq 9.00 nakorsamit kalerrinneqartumit ernisuttoq kalerrinneqarpoq nalunaaqutallu ullaap tungaa qulit missaanni misissorneqarnermini illiaata paava neruttissimavoq. Nalunaaqutaq 10.37 meeraq akornuteqarpassinngikkaluaq toqungalluni erniuvoq uummarsaanerigaluarlu iluatsinngilaq.
4. Sinerissami nakorsat ilaat nakorsaqarneq pillugu inatsimmi peqqussut § 6 imm. 1 naapertorlugu, assaap kallunneragut seqqorpallattumik tusaasimasumik, naammaginangitsumik misissuillunilu nakorsaasimanera pissutigalugu isornartorsiorneqarpoq. Peqqissaasup misissuisup kulluata eqqaa pullattoq pannerminiit tuimi tungaanut atatillugu anniaqisoq inussanilu aalatissinnaanngikkaa nalunaarsimavaa. Qinnguartaanermi assit naapertorlugit saanermik napisoqarsimanngimmat, nakorsap misissueqqinnissaaq nakorsaanissarlu pissutissaqanngitsutut nalilerpaa. Ullut qulit qaangiummata Nuummi assaa misissorneqarmat ujalualu kittorarsimasooq paasi-

neqarmat Rigshospitalimi suliaritittussanngortinneqarpoq. Sivitsoreermat ujaloo kittorarsimasooq Nuummi Dronning Ingrid-ip Napparsimavissuani mersorneqarsinnaasimanngilaq. Taama ajoquserneq aallaqqaammut naapertuuttumik misissuinikkut paasineqarluarsinnaasimagaluaq, Aalajangiisartoqatigiit naliliipput.

5. Sinerissami nakorsatut taartaasut ilaat nakorsaqaarneq pillugu inatsimmi peqqussut § 6 imm. 1 naapertorlugu pernermigut napolisimasumik naammaginangitsumik misissuisimanera allattu-gaatinullu naammaginangitsumik nalunaarsuisimanera pillugu isornartorsiorneqarpoq. Qingu-artaanermi assilisat naapertorlugit pineqartup talini napisimavaa nakorsalli talip aalasinnaanera qipisinnaaneralu iluamik misissunngilaa. Oqaatigineqartoq naapertorlugu nakorsap Dronning Ingrid-ip Napparsimavissuani saanikkut naggussatigullu nappaatinut immikkut ilisimasalimmut attaveqarniarsimagaluarpoq iluatitsinnginnamili taleq sapaatip akunneri pingasut atugassamik ammasumik qequlerpaa. Qeqoq napisarmat arlaleriarluni taarserneqartarpoq. Naggataamik ma-linnaaffigalugu misissortinnerani saarnup naffaa mamikkiartunngimmat Qallunaat Nunaannut misissortikkiartortinneqarmat naffaa equlluni nipissimasooq paasineqarpoq tamatumalu nassata-risaanik anniarlunilu taliminik iluamik atuisinnaanngilaq. Saarnup kipulluni napinera ajor-nakusoortuummat kaajallallugu sivisuneroqisumillu attatassamik qequlerneqarsimasussaagalu-arnera, Aalajangiisartoqatigiit naliliinerminni pingaartippaat. Nakorsap immikkut ilisimasalimmik siunnersorneqarnissi aalajangiusimaannartussaagaluarpaa. Allattugaatinut nalunaarsuiner-mut tunngatillugu nakorsap saarnup napinera talillu aalasinnaanera pillugit nalunaarsimannginnera, Aalaja-ngiisartoqatigit naliliinerminni pingaartsippaat. Tamatuma saniatigut qanoq ittumik qequ-lerner Dronning Ingrid-illu Napparsimavissuani immikkut ilisimasalimmik attaveqarniarsimaneq nalunaarsimanngillat.
6. Sinerissami nakorsat ilaat nakorsaqaarneq pillugu inatsimmi peqqussut § 6 imm. 1 naapertorlugu siffissami saarnanik napolisimasumik naammaginangitsumik misissuisimanera pillugu isornar-torsiorneqarpoq. Pineqartoq siffissani saamerleq anniarylugu saaffiginnittoq nakorsap misisso-reerlugu nukkilisoorsimasutut nalilerlugu annerisaa qeritsippaa. Annersimanngimmat qinguartaalluni assiliinikkut misissuinnginneq Aalajangiisartoqatigiit pissusissamisoor-tutut isigaat. Aqaguani pineqartup siffissami nalaani seqqortumik malussarpoq tutsisinnaajunnaar-lunilu. Peqqissaasup misissuisup pullannera anniarneralu uppersarivai nakorsalli ippassaam-mat misissortinnera innersuussutigalugu misissoqqinniannngilaa. Ullut 14-it qaangiuttut anniaan-narmat tutiniarnini siffissamilu peqinniarnera ajornartorsiuutigimmagu, nakorsap allap qinguartar-tillugu siffiaata saarna napolisimasooq paasineqarpoq.
7. Kalaallit Nunaanni kigutilerisoqarneq pillugu maleruagassaq novembarip 26-ani 1997-imeersoq kigutilerisoqarnerlu pillugu inatsimmi § 12 naapertorlugu kigutilerisoq qinguartaanermi assilisat kigutip mannguata nuuanik alleqqullu misiggarissutsimut sianiutaanik naammaginartumik erser-sitsinngitsut toqqammavigalugit, erlippammik ajornakusoortumik pilattaaniarsimanera pillugu isornartorsiorneqarpoq. Tamatuma kingorna pineqartoq alleqqumigut eqimigullu misiggarlut-tunngorpoq.
8. Nakorsaaneq saanikkut naggussatigullu nappaatinut immikkut ilisimasalik putukkup nagguaata tumarneranik pilaasimanini pillugu nakorsaqaarneq pillugu inatsimmi peqqussut § 6 imm. 1 naa-pertorlugu isornartorsiorneqarpoq. Nakorsap pilaanissamut atortut pitsaanerpaat pissarsiarisin-naanngikkaluarlugit taamaammallu suliaritinnerup kingunerluuteqarsinnaanera navianaa-teqaraluaq, pilaanissi aalajangiuppaa. Maalaaruteqartoq kingunerluutaasinnaasunik ilisimat-inneqareerluni Dronning Ingrid-ip Napparsimavissuani suliaritinnissamut utaqqinissaq toqqaruma-nagu suliaritinnissi akueraa. Akuersigaluarpalluunniit putukkup nagguaanik pilaanermi peri-usaasoq ator-neqarpat naggussap mannguata napisinnaanera navianaateqaqimmat pilaasimas-sanngikkaluartoq, Aalajangiisartut naliliipput. Suliaritinnissap pisariaqarluinnavinninnera pilaa-nermilu atortussat naapertuuttut atorlugit pilatsissinnaalernissap utaqqineqarsimasinnaagaluar-nera, Aalajangiisartoqatigiit naliliinerminni pingaartippaat.
9. Nakorsaaneq puat sulluinik qinguserluni misissuinissi misissugassamillu peersinissi sioq-qullugu paasissutsisseereerluni akuersissummik pissarsiniarnera, napparsimasut inatsisitigut inissisimanerat pillugu Inatsisartut peqqussutaanni §6, takuullu §7 naapertorlugu isornartors-iorneqarpoq. Aalajangiisartoqatigiit naliliinerat naapertorlugu nakorsaaneq misissuinissa sioq-qullugu misissugassamik peersiniarnermi puat alittoorneqarnerannik kingunerluuteqarsinnaa-nera pillugu naammaginartumik paasissutissiisimanngilaq. Nakorsaanerutaaq nakorsaqaarneq pillugu ina-tsimmi peqqussut § 6 imm. 1 naapertorlugu, pineqartup misissortereernerata kingor-

na puaasa qinnguarterlugit assilineqarnissaat isumagisassarigaluarpa. Pineqartoq aqagukkut timmisartorluni Qallunaat Nunaaliartussa angalanermi puamminik ninittoorpoq.

10. Sinerissami nakorsat ilaat nakorsaqaarneq pillugu inatsimmi peqqussut § 6 imm. 1 naapertorlugu tappiillsumik isimi naqitsineranik qaffattoormut ersiutilimmik isimilu eqaagut misiggarlersimasumik misissuisimanninnera pillugu isornartorsiorneqarpoq. Aalajangiisartoqatigiit isumaat naa-pertorlugu isip naqitsinera uuttunnginnamiuk nakorsaq naammaginartumik misissuisimannigilaq Dronning Ingrid-illu Napparsimavissuanut pinasuartumik misissortinnissaanut innersuussisinnaaneq naliliinermi Aalajangiisartoqatigiinnit pingaartippaataaq.
11. Sinerissami nakorsat ilaat nakorsaqaarneq pillugu inatsimmi peqqussut § 13 imm. 2 naapertorlugu timersornikkut inussaminik annersitsisimasumik misissuina pillugu allattugaatinut naammaginangitsumik nalunaarsuisimannigimmat isornartorsiorneqarpoq. Pineqartoq misissorneqareerami inuaa qerattaquserneqarpoq. Maalaarut naapertorlugu inuaa assut kipungavoq pullalunilu nakorsalli oqaaseqaataa naapertorlugu kipungangilaq pillusimasoqaranilu taamaakkaluarpat allattugaatinut nalunaarsimassagaluarpat. Taamaasillutik paasissutissat imminnut assortuupput nakorsallu misissuina allattugaatini nalunaarsimannigimmat, ilinniagaqassutsumik tunngaveqarluni sullissinermi pitsaassuseq nalinginnaasumik akuerisaasoq naapertorlugu nakorsaaneq i-ngerlanneqarsimanersoq, Napparsimasut Maalaarutaannik Aalajangiisartoqatigiit qulakkeersinnaangilaat.
12. Nakorsaaneq napparsimasup sulisullu illersornissat siunertaralugu tarnikkut nappaatilimmik nikissinnaajunnaarlugu sinifimmut aalajangiisimanagera pillugu, nakorsaqaarneq pillugu inatsimmi peqqussut § 6 imm. 1 naapertorlugu isornartorsiorneqarpoq. Napparsimasoq pineqartoq siulianik uninngasarnermi peqqarniisaartarsimavoq uninnganermili matumani ajortumik pinnittoqarsimanageranik nalunaaruteqartoqanngimmat pineqartup siniffimmut aalajangerneqarnissaanut pi-umasaqaatit eqquutsinneqanngitsut Aalajangiisartoqatigiit naliliippat. Napparsimasoq immi- nallanilluunniit navianartorsior-titsisinnaappat taamaattoqarsinnaaneralu pisumi matumani upper-narsineqavissinnaappat aatsaat siniffimmut aalajangiisoqarsinnaanera, Aalajangiisartoqatigiit naliliinermi pingaartippaat.
13. Nakorsaaneq pineqartup quumi aqutaani qinersimigut suliaritereernerani nakasua agiaajar-lugu salinneqartariaqarnera pillugu allattugaatinut nalunaarsuisimannigimmat, nakorsaqaarneq pil-lugu inatsimmi peqqussut § 13 imm. 2 naapertorlugu isornartorsiorneqarpoq. Aalaj-an-giisartoqatigiit isumaat naapertorlugu pineqartup quuata aattaqarnera, nakasua nammineq error-torsimagini quisaatinillu nakorsaasiisimanini nakorsap allattugaatinut nalunaarsimasariaqaraluar-pai. Nakorsaanerup pilaanera tamatumunngalu tunngatillugu nalunaarsuina isornartorsiorneqanngilaq.
14. Nakorsaaneq tarnimigut nappaatilimmik pinngitsaaliissummik tigumminnikkallarnera pillugu allat-tugaatinut naammaginartumik nalunaarsuisimannigimmat, nakorsaqaarneq pillugu inatsimmi peqqussut § 13 imm. 2 naapertorlugu isornartorsiorneqarpoq. Nakorsap nakorsaatitukkanik al-lan-nguisimanagera ersarissumik nalunaarsimannigisoq nakorsarlup pinngitsaaliinermi ileqqulersuutissat naapertorlugit nalunaarsuisimassagaluarpoq, Aalajangiisartoqatigiit isumaqarput. Nakorsaa-nerup nakorsaanagera isornartorsiorneqanngilaq.

Napparsimasut Maalaarutaanni Aalajangiisartoqatigiit suliani ukunani pi-umasaqaatitaqartitsivoq:

15. Napparsimasut Maalaarutaannik Aalajangiisartoqatigiit nakorsat arfineq marluk meeqqamik pu-alluutilimmik ukiup ataatsip ingerlanerani astma-mik nappaateqarsorineqartumik nuammilluunniit puakkut nipititsisorineqartumik nakorsaanagerat pillugu isornartorsior-nissaat tunngavis-saqarsorinngilaat. Aalajangiisartut isumaat naapertorlugu nakorsat arlaata meeraq penicillin-imik nakorsartikkaluarluni aqqinngimmat, puaasa qinnguarterlugit assilinnissaat innerssuus-sutigisimappagu pissusissamisuussagaluarpoq. Meeraq peqqiillornerulermat Nuummilu Dron-ning Ingrid-ip Napparsimavissuanut nuunneqarmat, TB-imik puai annertuumik akornusersimasut paasineqarpoq.
16. Aalajangiisartoqatigiit isumaat naapertorlugu sinerissami nakorsat marluk saanertigut naggussa-tigullu nappaatinik immikkut ilisimasalik tuimigut ajoqusersimasumik nakorsaanagerat pillugu isornartorsiu-sallugit tunngavissaqanngilaq. Naggussap mangua napisimavoq pineqartorlu na-korsaanagermik immikkut ilisimasalimmik isumasuereernerup kingorna ujamiuserneqarpoq talialu aalajangerlugu nimerneqarluni. Tamatuma kingorna pineqartoq anniarmat tuinilu iluamik aalatis-

sinnaanngimmagu qinngut atorlugu misissortinnissaanut innersunneqarpoq. Aalajangiisartut isumaat naapertorlugu nakorsaaneq ilinniagaqassutsimik tunngaveqarluni sullissinermut pitsaasutsimigut nalinginnaasumik akuerineqartumut naapertuuppoq, sinerissamili nakorsap malit-taralugu misissoqqinnissaa isumagisimappagu timimillu sungiusaasumut innersuussimappagu pissusissamisuussagaluarpoq.

Qulaani pineqartut saniatigut Nunatsinni Nakorsaaneqarfik sumiiffimmi aqutsisunut ima piumasaqaateqarpoq:

17. Nunaqarfimmi peqqinnissakkut sullissisup ulortoorsimasumik namminersuutigalugu naliliisim-nera maalaarutigineqarpoq. Kingusinnerusukkat nakorsap qinnguarterlugu assilisimmagu saarna napsimasooq paasineqarpoq. Paasissutissat imminnut assortuummata pisoq ersarissumik paasi-neqarsinnaanngilaq, nunaqarfimmili peqqinnissakkut sullissisup napparsimasumik misissuinerit tamaasa napparsimavimmut attaveqartarnissaanik naammaginatsumik ilitersuunneqarsiman-ginnera, periarfissaq manna atorlugu Nakorsaaneqarfiup uparusuppaa.

Allattugaatinut eqqortumik nalunaarsuinerit piumasaqaatit sakkortuut atuupput amigartunillu nalunaarsui-neq isornartorsuinerit kinguneqartarluni. Piumasaqaatit sukateriffigineqarnerat sulisunut tamanut nap-parsimasumik sullissinermi namminerisaminnik akisussaaffilinnut atuuppoq, Nunatsinnilu Nakorsaaneqarfiup ilitersuusiaani "Peqqinnissaqarfimmi nalunaarsuisarneq" oktobarip 4-ani 2005-meersumi allaaserineqarluni. Piginnaatitaaffiup killinga pallillugu sulisariaqarneq nakorsamillu piumasaqaateqarfigineqarneq ersarissumik nalunaarnissaat, peqqissaanermik sulialinnut immikkut pingaaruteqarpoq.

Kalaallit Nunaanni sundhedsassistentit ilinniarsimasut

Nalunaarummi Napparsimasut Maalaarutaannut Aaliangiisartoqatigiit suliassaqaarfiinut peqqinnissaqarfimmi sulisunut tunngasumi sundhedsassistentit ilaannngimmata, maalaarutit sundhedsassistentinut Kalaallit Nuna-anni ilinniarsimasunut tunngasut, Aaliangiisartoqatigiit susassaqaarfiginngilaat.

Sundhedsassistentit Kalaallit Nunaanni ilinniarsimasut marluk pillugit maalaarutini 2010-imi Nunatsinni Nakor-saaneqarfiup suliarisaani isornartorsuissalluni tunngavissaqarsimanngilaq.

Piffissaq suliamik naammassinninniarfik

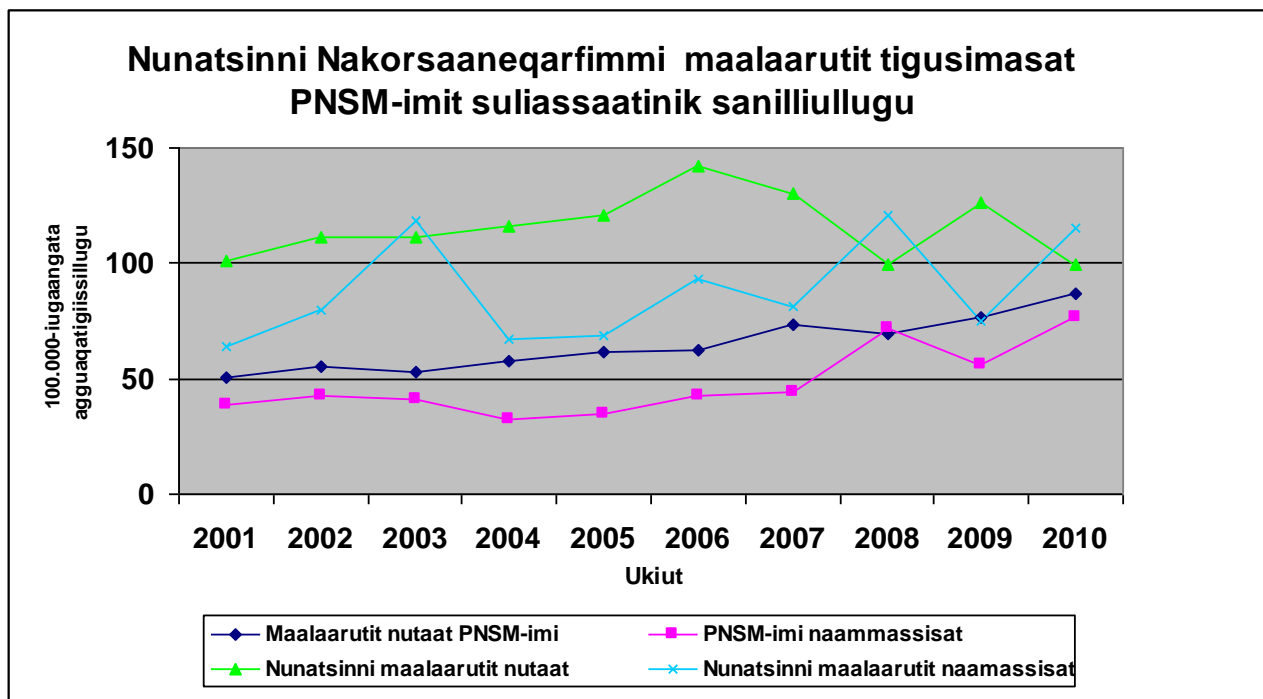
Kalaallit Nunaanni napparsimasut maalaarutaannik suliqaarnermi piffissaq naammassinninniarfiusartoq 2010-mi agguaqatigiissillugu qaammatinik 16,7-inik sivissuseqarpoq taamaasilluni ukiup siulianiit qaam-matip aappaa qeqqanik sivitsorluni.

Takussutissiaq 21		Peqqinnissamut sulisorisat pillugit suliata maalaarutigineqartartut (ukiuni tallimani agguaqatigiissinneqarnerat)	
Ukioq	Suliat nutaat	*Suliat Nunatsinni Nakorsaaneqarfimmiit aalajangiiffigineqartut	**Suliat PKN-imi aalajangiiffigineqartut
1986 – 1990	17	8	6
1991 – 1995	50	29	14
1996 – 2000	53	15	26
2001 – 2005	64	8	45
2006	81	1***	53
2007	74	1***	46
2008	56	2***	68
2009	71	0	42
2010	56	3***	65

* Nunatsinni Nakorsaaneqarfik

** Sundhedsvæsenets Patientklagenævn (Napparsimasut sullinneqartarneranni Maalaaruteqartarfik)

*** Peqqinnissamut assistentit pillugit maalaarutigineqartut, taamaalillutillu PKN-ip oqartussaaffiata avataaniittut

Titartagaq 19

Takussutissiaq 22		Peqqinnissakkut sulisorisat pillugit misissuinermit suliarineqartut 2000 – 2010	
Ukioq	Suliat nutaat	* Suliat Nunatsinni Nakorsaaneqarfimmiit aalajangiiffigineqartut	** Suliat PKN-imi aalajangiiffigineqartut
2000	7	5	1
2001	13	10	0
2002	6	9	0
2003	12	15	0
2004	4	6	0
2005	15	9	0
2006	8	12	0
2007	17	11	0
2008	17	14	2
2009	7	14	0
2010	11	4	0

* Nunatsinni Nakorsaaneqarfik.

** Sundhedsvæsenets Patientklagenævn (Napparsimasut sullinneqartarneranni Maalaaruteqartarfik).